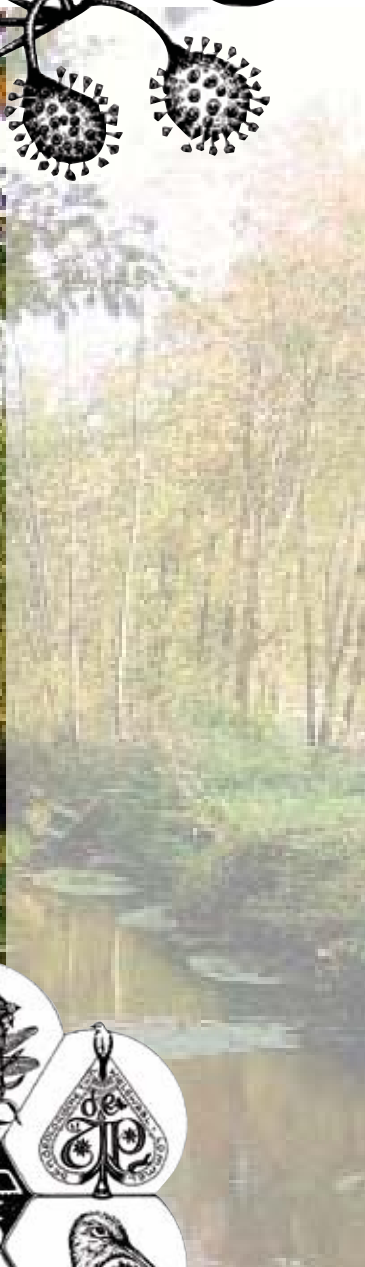

Zonnedaauw

driemaandelijks tijdschrift van Natuurpunt Noord-Limburg (Lommel-Overpelt)

2012 nr 4

Jaargang 44
oktober-november-december

Fotoimpressies van het LEDENFEEST 2012

W W W . N A T U U R P U N T - N O O R D L I M B U R G . B E

Afdelingsbestuur

Gène Wellens, erevoorzitter
Luc Winters, voorzitter
Jan Leroy, co-voorzitter
Marie-Louise Bosmans, ondervoorzitster
Albert Mertens, schatbewaarder
Paul Verheyen, secretaris, redactie Zonnedaauw
Leon Plessers, ledenadministratie
Henri Cuyvers, afgevaardigde voor Provinciaal overleg
Albert Geuens,
Carl Vertommen
Marc Geuens,
Gerard Jannis,
Jansen Toon
Herman Poorters
Rik Theuws,
Henri Vaesen,
Paula Alaerts-Vliegen, beheer Wateringhuis, feestcomité
Annemie Alaerts-Van Endert, feestcomité
Hanne Maes, lay-out Zonnedaauw

luc.winters@telenet.be
jan.leroy@skynet.be

albert.mertens@skynet.be
pool.verheyen@skynet.be
leon.plessers@helvoet.com
henricuyvers@telenet.be
bertgeuens@skynet.be
carl.vertommen@telenet.be
marcgeuens1@telenet.be

totom@telenet.be
hermanpoorters@hotmail.com
rik_theuws@hotmail.com

petrus.alaerts@telenet.be
patrick.van.endert@telenet.be
hanne_maes@pandora.be

WERKGROEPEN

Albert Geuens: vogelwerkgroep
Guido Jansen: vissenwerkgroep
Luc Winters: amfibieën en reptielen
Gerard Jannis: libellen
Jan Leroy: planten "De Slobkousjes"
Peter Waelbers: zoogdieren
Rudi Wouters: Vlinders "Hesperia"
Albert Mertens: natuurgidsen

bertgeuens@skynet.be
gijans@hotmail.com
luc.winters@telenet.be
gerard.jannis@telenet.be
jan.leroy@skynet.be

wouters.rudi@scarlet.be
albert.mertens@skynet.be

CONSERVATORS NATUURGEBIEDEN

Hoofdconservator (H.C.) en coördinator
"De Vloeiweiden in de Watering" (Lommel-Kolonie),
"De Lommelse heidegebieden": de Riebos, de Blekerheide, de Heuvelse heide en de Kattenbosserheide,
"De Tip", (dendrologisch park in Lommel-Kerkhoven),
"Het Plat" (Overpelt)
"De Dommelvallei" (Hechtel-Eksel, Peer en Overpelt)
"De Veewei" (Hechtel-Eksel)

Gerard Jannis
Albert Mertens (H.C.), en Pierre Alaerts
André Geypen (H.C.), en Michel Emmers
Gène Wellens (H.C.), Rik Theuws
Theo Renckens (H.C.), Willy Cox en Luc Winters
Albert Geuens (H.C.) en Wouter Beyen
Luc Winters (H.C.) en Fons Kenis

Inhoudsopgave

- Blz 2 Fotoimpressies Ledenfeest 2012
- Blz 3 Afdelingsbestuur
- Blz 4 Brief van de voorzitter
- Blz 5 Aankondiging van Activiteiten
- Blz 8 Cursus dagroofvogels
- Blz 9 Verslag Zomerfeest Katershoeve
- Blz 10 Verslagje Fietstocht Netedal
- Blz 10 Een vierkante meter natuur aan je raam
- Blz 11 Vlindernieuwtjes van Hesperia
- Blz 12 Belangrijk bericht : LESBOS
- Blz 13 Nieuws van de Slobkousjes
- Blz 14 Licht onder boom spelend op fluitje
- Blz 16 Publiciteit.
- Blz 18 Prikbordblad : uit te knippen
- Blz 20 Vogels voederen bij koude
- Blz 21 Familienieuws.
- Blz 21 Gedicht van Rob Van Mierlo
- Blz 22 Achterste binnenomslag: Colofon

Brief van de voorzitter

Bosland

In 2005 werd het startsein gegeven van één van de grootste bosprojecten van Vlaanderen, namelijk Bosland. Het Agentschap voor Natuur en Bos, de gemeente Hechtel-Eksel en de stad Lommel gingen samen het beheer van de bossen op elkaar afstemmen. Toen in 2006 ook Overpelt in het project stapte werd meer dan 4500 ha openbaar bos in één project gegoten. Als we daar nog de privébossen en de natuurgebieden van de drie gemeenten bijtellen dan is het een flink stuk groter dan het Nationaal Park Hoge Kempen (5700 ha). Dus rijp voor een nieuw nationaal park?

Elke gemeente heeft zijn eigen thema.

Het thema '**De Boom in**' vertelt over bos en hout. Bossen zijn rijk aan dieren en planten. Via allerlei complexe relaties beïnvloeden zij elkaar en ook hun omgeving. Zo zijn bossen ook voor elk van ons onmisbaar. De gemeente Hechtel-Eksel koos voor dit thema en haalt het bos ondersteboven.

Met het thema '**Terug naar de wortels**' komt de rijke historie in Bosland aan bod. Rondtrekkende teuten, oude abdijhoeven en onderaardse gangen worden terug tot leven gewekt. De gemeente Overpelt neemt ons met dit thema mee op een boeiende reis terug in de tijd.

'**Bijt in het zand**' gaat over de ondergrond. Het zand heeft haar stempel gedrukt op de geschiedenis van Bosland en mee het huidige landschap getekend. Unieke duinnatuur, de historische strijd tegen stuivend zand of ontginningen voor de glasindustrie zijn bij uitstek de verhalen uit de stad Lommel.

Naast de gekende adoptiesoorten van de drie gemeenten, Nachtzwaluw, Groentje, Boomleeuwerik, herbergt Bosland nog talrijke soorten die erg zeldzaam of zelfs verdwenen waren. De Gladde slang, de Lentevuurspin, de Veldparelmoervlinder, de Kommavlinder, Kranskarwij, de Bittervoorn, dit zijn slechts enkele soorten die de rijkdom van flora en fauna aantonen. Bosland is daarom verantwoordelijk voor de bescherming en verder ontwikkeling van deze unieke soorten.

Bosland moet ook het meest kindvriendelijke bos van Vlaanderen worden. Op verscheidene plaatsen worden speelbossen en speelzones ingericht, waar de kinderen naar hartenlust kunnen ravotten in de bossen of graven in de grootste zandbak van Vlaanderen. Ook de toeristische infrastructuur zal verder uitgebouwd worden samen met het routenetwerk voor de diverse recreanten (wandelaars, fietsers, mountainbikes, menners enz.)

Natuurpunt Noord-limburg, met al onze natuurgebieden, wil als volwaardige partner deel uit maken van Bosland. We willen echter ook bij de planning en besluitvorming van de diverse projecten aanwezig zijn en niet alleen bij de uitvoering. We wachten de verdere ontwikkelingen met spanning af.

Luc WINTERS, voorzitter

ACTIVITEITEN

AANKONDIGING

Zondag 7 oktober 2012

A. Vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan het reservaat De Veewei te Eksel.

Leiding: Albert Geuens (tel.: 011/73.27.44)
Samenkomst: Om 9 uur op het reservaat De Veewei, Kiefhoekstraat te Eksel. Einde: 12 uur.
Verrekijker of telescoop zijn aangewezen.

B. Geleide wandeling in de Vloeiweiden te Lommel-Kolonie

Leiding: Noord-Limburgse natuurgidsen: Henri Vaesen en John Verboven
Samenkomst: Om 13.45 uur aan het WateringHUIS en om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat.

Donderdag 11 oktober 2012

Vogelbuurten

Plaats : 20.00 uur in het WateringHUIS, Oude Maai 80 Lommel-Kolonie
Leiding: Pieter Cox

Zondag 14 oktober 2012

A. Vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan

het reservaat De Veewei te Eksel.
Leiding: Albert Geuens (tel.: 011/73.27.44)
Samenkomst: Om 9 uur op het reservaat De Veewei, Kiefhoekstraat te Eksel. Einde: 12 uur.
Verrekijker of telescoop zijn aangewezen.

B. WEEK VAN HET BOS (Nationale activiteit).

Natuurwandeling in ons “Dendrologische Wielewaalpark Den TIP” te Lommel-Kerkhoven

Samenkomst: om 14 uur aan Den Tip te Lommel-Kolonie, Kanaalstraat.
Leiding: Albert Geuens

Zondag 21 oktober 2012

A. Vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan het reservaat De Veewei te Eksel.

Leiding: Albert Geuens (tel.: 011/73.27.44)
Samenkomst: Om 9 uur op het reservaat De Veewei, Kiefhoekstraat te Eksel. Einde: 12 uur.
Verrekijker of telescoop zijn aangewezen.

B. Seizoenswandeling in ons reservaat Het Plat te Overpelt.

Leiding: Theo Renckens , Willy Cox en John Verboven.
Samenkomst: Om 14.00 uur aan de Schapenstal aan het einde van de Palisstraat.

Zondag 28 oktober 2012

A. Herfstuitstap naar de Voerstreek (dit is anders dan in de gedrukte Zonnedaauw: we reizen namelijk niet naar Bütchenbach).

Leiding : Marc Geuens.

Onkosten: 15 euro
beneden 20 jaar en JNM-leden: 10 euro
maximum: 40 euro per gezin

Inschrijving: De deelnemers geven naam en opstapplaats door aan Marc Geuens, liefst bij voorrang per email: marcgeuens1@telenet.be; per GSM 0478 542251 na 18 uur.
Alleen de eerste 50 ingeschrevenen gaan mee, schrijf dus tijdig in!

Vertek van de autocar:

In Lommel stationstraat Q8-station	: 7.00 uur
Lutlommel, Shaft	: 7.05 uur
Lutlommel Barrier	: 7.10 uur
Neerpelt ter hoogte van parking Aldi	: 7.20 uur
Overpelt Gemeentehuis	: 7.25 uur
Lindelhoeven,pastorij	: 7.30 uur
Eksel parking "SPAR" (Overpelterbaan)	: 7.35 uur
Hechtel kruispunt	: 7.40 uur

B. Laatste vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk voor dit jaar aan het reservaat De Veewei te Eksel.

Leiding: Albert Geuens (tel.: 011/73.27.44)
Samenkomst: Om 9 uur op het reservaat De Veewei, Kiefhoekstraat te Eksel. Einde: 12 uur.

Zondag 4 november 2012

Geleide wandeling in de Vloeiweiden te Lommel-Kolonie

Leiding: Noord-Limburgse natuurgidsen: Henri Cuyvers en Jan Korsten
Samenkomst: om 13.45 uur aan het WateringHUIS en om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat.

Donderdag 8 november 2012

Vogelbuurten

Plaats : 20.00 uur in het WateringHUIS, Oude Maai 80 Lommel-Kolonie
Leiding: Pieter Cox

Zaterdag 10 november 2012

Beheerswerken in het reservaat Kattenbosserheide te Lommel

Leiding: André Geypen
Samenkomst: om 9 uur aan de parking Gelderhorsten
Er wordt een halve dag gewerkt van 9 uur tot 12 uur.
Activiteit: Vliegdennen trekken. Er wordt voor werkmateriaal gezorgd.

Zaterdag 17 november 2012

Digi-avond

Presentatie: Pieter Cox.
Aanvang: 20 uur

Locatie: Ontmoetingscentrum Palethe te Overpelt, Jeugdlaan 2, Projectiezaal.

Pieter Cox, 21 jaar, geboren en getogen in Lommel, student master in de biowetenschappen, actief lid van Natuurpunt Noord-Limburg, is van kleins af geboeid door natuur en landschap. Buiten het bestuderen van fauna en flora is hij tevens een gepassioneerd natuurfotograaf, aanvankelijk enkel van vogels, maar gaandeweg ook van libellen, dagvlinders, sprinkhanen, spinnen,... kortom alles komt tegenwoordig aan bod. Pieter is tevens aanwezig op de vogeltrektelpost, leidt het maandelijkse "Vogelbuurten" in het Wateringhuis, en dit in combinatie met zijn studierichting, vakantiewerk en zijn vrije tijd in de natuur, komen er regelmatig leuke dingen voor zijn lens.

Al dit 'leuks' bundelt hij en presenteert hij op onze digi-avond van 17 november 2012.

Kijk mee door de lens van Pieter en geniet mee hoe mooi onze natuur is.

Zondag 2 december 2012

Geleide wandeling in de Vloeiweiden te Lommel-Kolonie

Leiding: Noord-Limburgse natuurgidsen: Leon Plessers en Willy Cox
Samenkomst: om 13.45 uur aan het WateringHUIS en om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat.

Donderdag 13 december 2012

Vogelbuurten

Plaats : 20.00 uur in het WateringHUIS, Oude Maai 80 Lommel-Kolonie
Leiding: Pieter Cox

Zaterdag 15 december 2012

Dia-presentatie: De Wurft en Koemook, Postel

Presentatie: Yves Lesseliers
Aanvang: 20 uur
Locatie: Ontmoetingscentrum Palethe te Overpelt, Jeugdlaan 2, Expressielokaal.

Deze avond komt Yves Lesseliers, notaris te Balen en eminent natuurkenner, de natuurgebieden in zijn achtertuin aan ons voorstellen met dia's uit de "zeer oude doos". Hij doorloopt al wandelend de seizoenen in De Wurft en de Koemook in Postel, natuurgebieden met een zeer hoge natuurwaarde. Je zal versteld staan van wat er nog allemaal leeft en groeit op plaatsen waar de tijd is blijven stilstaan of zelfs werd teruggedraaid. Plaatjes over landschappen, paddenstoelen, flora, vogels, reptielen, amfibieën en natuurlijk veel insecten.

Zaterdag 29 december 2012

Beheerswerken in en om het WateringHUIS te Lommel-Kolonie.

Trimestriële onderhouds- en poetsbeurt. Iedereen is welkom zowel mannen als vrouwen, van 9 tot 12 uur.

Zondag 6 januari 2013

Geleide wandeling in de Vloeiweiden te Lommel-Kolonie

Leiding: Noord-Limburgse natuurgidsen: Michel Emmers en Viviane Lenaerts
Samenkomst: Om 13.45 uur aan het WateringHUIS en om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat.

Maandag 7 januari 2013

Werkvergadering: verzendingsklaar maken van Zonnedaauw

Ten huize van Paul en Josée Verheyen-Vandeweyer, Kleinmolenstraat 8 te Neerpelt om 20.00 uur.

Natuurpunt Noord-Limburg richt een cursus dagroofvogels in.

Lesgever: Koen Leysen

Plaats:

- **Theorie in het Wateringhuis Oude Maai 80 te Lommel**

Donderdag	7 februari 2013	beginuur 19h30	einduur 22h30
Donderdag	14 februari 2013	beginuur 19h30	einduur 22h30
Donderdag	21 februari 2013	beginuur 19h30	einduur 22h30
Donderdag	28 februari 2013	beginuur 19h30	einduur 22h30
- **Praktijk:**

Zondag	3 maart 2013	beginuur 13h30	einduur 16h30
	in Lommel of omgeving samenkomst later te bepalen.		
Zondag	17 maart 2013	daguitstap naar Verdrongen Land van Saeftinghe	
	samenkomst later te bepalen; eigen vervoer, carpooling.		

Tijdens deze cursus worden prachtige beelden getoond van onze dagroofvogels. In de eerste les behandelen we hun ecologie, de relaties die ze hebben met hun omgeving. Hierbij is er aandacht voor de verschillen in levenswijze en de daarbijhorende lichamelijke aanpassingen. Ook voedselkeuze, broed- en trekgedrag komen aan bod. Een laatste besproken aspect zijn dan aantallen in Vlaanderen en de bedreigingen en de beschermingsmogelijkheden voor de roofvogels. Het is vaak moeilijk om roofvogels juist op naam te brengen. We leren we de cursisten stap voor stap hoe ze hierbij te werk moeten gaan. Daarbij wordt uitgebreid aandacht besteed aan de belangrijkste determinatiekenmerken, ondersteund met powerpointprojectie en videobeelden. Het doel van deze cursus is kennisverwerving en sensibilisering.

Prijs:

Leden van Natuurpunt: 25€
Niet leden van Natuurpunt 30€

Inschrijven:

Via mail: admin@natuurpunt-noordlimburg.be en na bevestiging het bedrag storten op de rekening van Natuurpunt Noord-Limburg dat bij bevestiging doorgegeven zal worden.

Er is plaats voor 35 cursisten, de eerste 35 ingeschrevenen kunnen deelnemen!

ACTIVITEITEN

VERSLAGGEVING

Verslag van het zomerfeest op zaterdag 8 september 2012

NATUURPUNT NOORD-LIMBURG en HECHTEL-EKSEL

Traditiegetrouw bestaat het ledenfeest uit twee delen: ten eerste een geleide namiddagwandeling en ten tweede hierop aansluitend een barbecue aan de prachtig gelegen Katershoeve te Hechtel.

Het is een heerlijke zonnige dag, ideaal voor een natuurwandeling.

Om 14.30 uur verzamelen zich een 17-tal natuurliefhebbers op de parking gelegen aan de kruising van de Hoefstraat met de Oude Barrierstraat. Met auto's, carpoolend, rijden we naar de Begijnenvijvers, waar de wandeling onder leiding van Theo Geuens start om de natuurgebieden van de Resterheide en omgeving te verkennen. We bevinden ons aldaar in het brongebied van drie beken: de Zwarte Beek, de Nete en de Bollisserbeek. De eerste twee voeren het water richting Schelde, de Bollisserbeek hoort bij het Maasbekken. Op het terrein dat bekend staat als de vijver van de Kapelaan, staat weelderig Zonnedauw en Dopheide. Hier voelt de Keizerlibel en de Groene kikker zich thuis. De Resterheide wordt begraasd door 3 koeien en een kalfje van het ras Aberdeen Angus. Hier zien we de Blauwvleugelsprinkhaan, hetgeen altijd een verrassende verschijning is als hij opvliegt.

Ook zandloopkevers, zandbijen of graafwespen zijn actief op deze heide.

Verderop komen we in het gemeentebos, het werkterrein van Eddy Ulenaers, boswachter. Het optimaliseren van een geschikt biotoop voor de Kleine Ijsvogelvinder is in deze omgeving een doelstelling. Theo brengt ons tevens bij een plaats waar de Rode bosbes gedijt dankzij weloverwogen beheerswerken.

Tot slot doorkruisen we een vijvergebied, natuurlijker en mooier dan de Begijnenvijvers. We zien er enkele reeën, verschillende libellen, waaronder de Rode Heidelibel en we leren Wilde Marjolijn kennen als zijnde een goede vlinderplant en nederig maar mooi tussen het gras Zandblauwtje, een plantje van de arme Kempische zandgrond.

En wat is het gemakkelijk, heerlijk en onvergetelijk als we na een fijne wandeling, waarvoor onze dank aan Theo Geuens, kunnen aanschuiven bij de Katershoeve aan een verzorgde en smakelijke barbecue, nog steeds onder een stralend zonnetje in de open lucht. Een dankjewel voor Paula en Annemie en heel hun entourage die dit festijn voor 80 mensen hebben klaar gezet en geserveerd.

*Paul VERHEYEN
(Nog meer foto's op blz 2.)*

25 augustus 2012:

Fietstocht langsheen onze natuurgebieden in het Netedal.

Voor de derde maal organiseerde Natuurpunt Noord-Limburg een fietstocht naar onze natuurgebieden. In 2010 bezochten we al fietsend de bloeiende heide in Lommel, in 2011 doorkruisten we de Dommelvallei en dit jaar waren de natuurgebieden langsheen de Nete aan de beurt.

De weersvoorspellingen waren minder gunstig en-

slechts 5 deelnemers waren gekomen om de bui van 5 minuten, de weinige wind en de zon te trotseren. Het was niettemin een boeiende tocht om de verdoken natuurgebieden te verkennen en de resultaten van jarenlange gebiedsverwerving en beheerswerken te zien.

Eén vierkante meter natuur aan je raam

Eén vierkante meter nieuwe natuur per inwoner, ieder jaar opnieuw. Dat is de kern van wat Natuurpunt vraagt aan de lokale besturen die na de gemeenteraadsverkiezingen aan de macht komen.

Een maand voor de verkiezingen is het tijd om onze vraag voor meer lokale natuur nog eens extra in de verf te zetten. Daarom hebben we 3 topprioriteiten geselecteerd, die in elk bestuursakkoord opgenomen moeten worden:

1. **Realiseer één vierkante meter nieuwe natuur per inwoner, ieder jaar opnieuw**
2. **Voer één actieplan uit per soortengroep van de Rode Lijst**
3. **Voorzie minstens €3 per Natuurpuntlid in de gemeente voor de lokale afdeling**

Eén m² natuur: meer leven dan je denkt

Elke vierkante meter natuur is winst voor de inwoners van gemeenten en provincies. Want wees nu eerlijk wie houdt niet van natuur? Door te investeren in natuur kan het nieuwe bestuur werken aan een gezonde en mooie gemeente voor de inwoners. De natuur

zorgt voor een streekeigen identiteit en levert tal van nieuwe recreatiemogelijkheden op. Het betekent ook proper water, zuivere lucht, minder schommelingen bij extreme temperaturen en een gratis verzekering tegen overstromingen.

Hang de affiche bij Natuur.blad op en win een elektrische fiets van Lampiris

Wil jij ook meer natuur in jouw buurt? Doe mee met de posteractie en win een elektrische fiets van groene energieleverancier Lampiris.

1. Hang de poster die bij het volgende Natuur.blad zit op voor je raam, bij de bakker of op het prikbord op jouw werk.
2. Organiseer je eigen plakactie. Ga naar www.natuurpunt.be/vierkantemeter, druk de poster af en hang heel de buurt vol.
3. Neem een foto van jezelf samen met de poster en zet die op www.natuurpunt.be/vierkantemeter. Onder de deelnemers wordt een elektrische fiets van Lampiris verloot.

Meer weten over onze verkiezingsvoorstellen: www.natuurpunt.be/vierkantemeter of volg ons op Facebook en Twitter.

Vlindernieuwtjes van Hesperia!

Sinds onze oprichting eind maart hebben we toch al het één en ander gerealiseerd.

We hebben volgende uitstappen gemaakt:

21/04/2012

De Vloeiweiden te Lommel – Kolonie

Heidi, Vivianne, Rudi en Toon trotseerden een fikse hagelbui maar deden buiten de waarneming van enkele dagvlinders nog mooie waarnemingen.

Dagvlinders: Oranjetipje, Dagpauwoog en Klein geaderd witje, de witjes schuilden voor het slechte weer.

26/05/2012

Waaltesbos te Lommel - Werkplaatsen,

Dit in voorbereiding voor het weekend "Levend Zand" Het lijkt wel vakantie!

07/07/2012 Dommelvallei

Onder leiding van Gerard brachten we een bezoek aan de prachtige Dommelvallei, mooie waarnemingen en de zon gaven ons een aangename middag. Enkele bijzondere waarnemingen: Kleine parelmoervlinder, Stekelpootroofvlieg, Beekoeverlibel, Bosbeekjuffer, Kamillevlinder en Moerassprinkhaan. Planten: Blauwe knoop, Kranskarwij, Gevlekte orchis, Bevertjes, Bolderik en Klein glikkruid.

09/08/2012 Uitstap Blekerheide

Rudi, Vivianne, Heidi en Toon doorkruisten met mooi weer Blekerheide. Bedoeling was het gebied en Heivlinder te leren kennen.

Week van 06/08/2012

Gentiaan Blauwtje Hageven

In augustus worden er in het Hageven jaarlijks tellingen gedaan naar de afzet van de eitjes van het Gentiaanblauwtje op de Klokjesgentiaan. Jaarlijks vindt deze telling plaats gedurende een week. Ikzelf ben twee keer gaan helpen tellen en Heidi zelfs drie keer. Na een flink paar natte voeten en broekspijpen, ik vertik namelijk laarzen te dragen maar draag mijn sandalen, hebben we goed kunnen tellen. Men telt per plant eerst het aantal stengels, dan het aantal knoppen en ten slotte het aantal eitjes. Maandag alleen al werden er ruim vijfduizend eitjes geteld.

11/08/2012

Heivlinders (Hipparchia semele) tellen op Balimgronden

Met negen mensen werd er zaterdag een eerste Heivlinderteldag georganiseerd op Balimgronden. Drie groepen van telkens drie mensen liepen hun vak af op zoek naar Heivlinders. Er werden 812 Heivlinders geteld en dat op nog niet de helft van het gebied. Er zal zeker nog een telling uitgevoerd worden om een nog beter zicht te krijgen op de spreiding en aanwezigheid van de Heivlinder.

Heidevlinder (foto Jan Cornelissen)

De heidevlinder

De heidevlinder komt algemeen voor in droge duingraslanden met stukken kaal zand. In de duinen vliegt hij op de duinheide maar ook in de buitenduinen. Het is een vrij grote, donkere vlinder met camouflagekleuren op de onderkant van de vleugels. Zij zonnen graag op de warme, open stukken zand, waarbij ze de voorvleugels in de achtervleugels trekken, en in het verlengde van hun schaduw gaan staan. Heidevlinders leggen de eieren op schapengras, buntgras of struisgras.

Als je wil weten wat we nog allemaal waargenomen hebben, neem dan zeker ook een kijkje op <http://waarnemingen.be/index.php>

Voor dit jaar zit het vlinderseizoen er bijna op, vlinders hebben nu eenmaal zonnewarmte nodig om te kunnen functioneren, maar we zullen zeker niet op onze lauweren blijven zitten. Er moet nog het één en ander uitgezocht worden en gepland voor het volgende seizoen.

Ben je geïnteresseerd in onze bezigheden, sluit dan bij ons aan of vraag onze nieuwsbrief aan. Dan ben je altijd op de hoogte van wat er op het programma staat.

Met vlinderrijke groeten,

Rudi WOUTERS

papilio@hotmail.be

Belangrijk bericht

Lesbos (Griekenland) 2013

Natuurpunt Noord-limburg gaat volgend jaar naar Lesbos.

Vermits het hier gaat om een vliegreis, moeten wij zo snel mogelijk beschikken over aantallen en de namen van de deelnemers.

Ook om een gunstige hotelaccommodatie te kunnen vastleggen is dit noodzakelijk.

Daarom kan men zich nu al aanmelden bij luc.winters@telenet.be

Het wordt een 15-daagse reis in de periode eind april - begin mei.

Zoals in Bulgarije zal het vervoer op Lesbos vermoedelijk met busjes gebeuren.

De prijs wordt geschat op +-1300 euro

Meer details zal je in de volgende Zonnedaaw vinden.

Marc, Rik, Luc

De zomer van de SLOBKOUSJES

Wanneer dit artikel in de Zonnedaau verschijnt zit het plantenseizoen van de slobkousjes er weer op en kijken we al volop naar paddenstoelen.

Na een natte voorjaarsstart bracht de zomer al wat beter wandelweer en in totaal maakten we 26 plantenexcursies en deden daarbij een goede 2800 waarnemingen. We zien zo ons aantal waarnemingen elk jaar met tien procent toenemen en dit jaar was ook de deelname soms massaal

Bij vijf excursies deden we natuurgebieden aan in beheer van de afdeling Noord-Limburg. We bleven echter niet alleen onder de kerktoeren hangen, maar trokken ook naar Elsloo in Nederland en struinden langs de Maas in Kessenich. We haalden ook onze loupe boven in het Hagenvan, Resterheide, Smeethof, Balen, Lozen, Mol en Houthalen. Als bijdrage aan LIKONA doorzochten we kilometerhokken in Achel en het Kolisbos.

Mooie waarnemingen zijn zeker het kwetsbare Dwergviltkruid, het bedreigde Klein warkruid,

de zeldzame Kale Vrouwenmantel en Draadzegge en de met verdwijnen bedreigde Bolderik.

Om onze kennis verder te verruimen, organiseerden we een cursus "Schermbloemen en composieten" die we wegens grote belangstelling reeds drie maanden voor de startdatum als volzet moesten afgrendelen. In het najaar waagden we ons aan de dendrologie en leerden in Ellikom een veertigtal inheemse bomen herkennen.

Wie zich aangesproken voelt en graag geïnformeerd wordt over de werking van de slobkousjes stuurt gewoon een email naar Jan.leroy@skynet.be. Je krijgt dan wekelijks onze nieuwsbrief toegestuurd met het relaas van de voorbije wandeling en de afspraak voor de volgende.

Jan LEROY

Klein warkruid

Bolderik

Ligt onder een boom spelend op zijn fluitje?

Tityre, tu patulae recubans sub tegmine fagi
silvestrem tenui musam meditaris avena?

Tityrus, languit in de schaduw van een brede beuk lig jij
een herdersliedje te oefenen op je fijne riet(fluit)je?

Uit *Bucolica*, herdersgedichten van Vergilius, daterend 42-39 v.Chr.

Laatst was er ergens een vacature voor herder. Laten daar nu 40 mensen op gereageerd hebben. Nu weet ik dat het crisis is, maar 40 vind ik erg veel. Tijd om eens te gaan praten met de herder die Natuurpunt inzet voor de regio Lommel: Chris Caerts.

Beeld en werkelijkheid

Beste Chris, kun jij eens uitleggen waarom 40 man reageren op een vacature voor schaapsherder?

Op de een of andere manier, trekt het beroep schaapsherder mensen aan. Ze hebben een ydillisch, romantisch beeld van de herder: lekker in het zonnetje, te midden van de schapen, "ligt onder een boom met zijn fluit te spelen".

Klopt dat beeld dan niet?

Herderen is hard en zwaar werk. Je maakt veel uren. Je moet constant bereikbaar zijn. Schapen breken uit, ze worden ziek of sterven. Zonder begrazingsvergoeding heb je als klein bedrijf geen overlevingskansen. Het schapenbedrijf is een continu proces met veel onzekerheid. En dus vraagt het veel flexibiliteit. Het variërend aantal contracten, en dus de benodigde schapen en grond, de hele administratie er om-

heen. Tijdelijke mestrechten bestaan nog maar kort en mestrechten kosten veel geld. Ook fysiek is het zwaar werk: omheiningen plaatsen, schapen versjouwen (til-len), schapen behandelen (veel bukken), door weer en wind op stap.

Interesse voor de natuur

Maar waarom ben jij gaan herderen? Kom je uit een geslacht van herders?

Ik ben opgegroeid in Mol bij een gezin dat zich niet in het bijzonder met natuur of dieren bezig hield. Zelf was ik al van kleins af aan geïnteresseerd in de natuur. Vanaf het moment dat ik kon fietsen, ging ik mee met de wandelingen van Natuurpunt. Ook had ik al snel honden. Mijn interesse in schapen is eigenlijk begonnen op mijn allereerste zelfstandige vakantie toen ik 17 jaar oud was. Ik ging naar Schotland. En BAM, ik was perplex: de natuur, de ruimte, de hele manier van leven: je laten leiden door de natuur en de seizoe-

nen. De schapen waren daarin bepalend. Met name als het lammertijd was, was het hard werken. Zeker geen 9 tot 5 baan. Dit sprak mij aan. Zo wilde ik leven.

En dus ben je gaan solliciteren?

Nee, ik ben gaan studeren, Bedrijfsmanagement en Internationale Politiek. In die tijd heb ik ook Ellen, mijn partner, leren kennen. Na de studie hebben we samen een huis gehuurd. En we zaten nog maar twee dagen in dat huis, of ik was voor 3 maanden weg naar Schotland, tot grote consternatie van iedereen: Ellen, mijn ouders, mijn schoonouders....

Pioneer en waarzegger

Bij terugkomst ben ik gaan werken voor de paters in de gemeente Postel. Nogmaals veroorzaakt ik deining. Ik voorspelde de paters dat ik ooit schapen neer zou zetten op hun weides. Nu dat was ongehoord: "het kon niet, het mocht niet". Maar het gebeurde wel. Twee jaar later waren hun weides verkocht aan een boer. De boer vroeg mij schapen neer te zetten op het land. Natuurbeheer door middel van begrazingsproject was hiermee gestart: uniek in de regio. De Kalmthoutse hei was de enige andere locatie met een begrazingsproject in België in die tijd (we spreken van midden jaren 90).

Combinatie natuur en landbouw

Eigenlijk is de combinatie natuur en landbouw voor mij altijd evident geweest. Herders deden dat al van oudsher. In de zomer werden schapen overdag op de hei gehouden en 's nachts in een kraal. In de winter begraasden de schapen de betere stukken. Vroeger was er ook al een mestprobleem. Nu bestaat het probleem uit een overschot. Vroeger was er een tekort. Dit probleem loste men op door de schapen in een potstal te houden. Met de mest werd de schrale heide grond bemest. En ook toen was er geen geld <lacht>

Natuurpunt

Toen de herder van Natuurpunt stopte met zijn baan, kon ik deze in vullen. Dit bood mij veel kansen maar ik heb ook veel leergeld betaald in het begin. Schapen braken uit, ziektes braken uit. Er brak van alles uit: met name brak het zweet mij aan alle kanten uit als mijn mobiel ging "Oh nee, toch niet een dood schaap of zo?". In die tijd wijzigde ik regelmatig de ringtone van mijn mobiele telefoon. Ik heb mijn les geleerd en heb nu de beschikking over betere kennis, betere gronden, betere materialen. Ook de condities zijn vooruit gegaan. De begrazingsmogelijkheden zijn verbeterd. De vergoedingen zijn omhoog gegaan. De vraag is zeker groter, maar er zijn ook meer spelers in de markt. Voordeel voor mij is dat ik er al langer mee bezig ben. Ik weet zo langzamerhand wat wel en niet kan en wat wel en niet haalbaar is. Deze know-how ontbreekt nog bij beginners, waardoor ze zich kunnen vergissen in het aantal schapen en dure materialen dat ze aanschaffen.

Hoe politiek toch nog van pas komt

Ik ben eigen baas en heb voor een belangrijk deel mijn eigen omstandigheden kunnen creëren. De studies Bedrijfsmanagement en Politiek zijn hierbij uitstekend van pas gekomen. Ik ben in de gelegenheid geweest om de juiste mensen om mij heen te verzamelen. Met hen is indertijd de Federatie Schapendrijven België opgezet, <http://schapendrijven.be/>. Deze heeft tot doel de kwaliteit van de sport van het schapen drijven te verhogen dmv lessen, wedstrijden ed.

Meer recent is de VZW Landschapszorg opgericht, <http://www.landschapszorg.be/>. Deze ondersteunt herders met informatie maar ook praktisch en administratief.

Ellen en ik hebben samen een Bed & Breakfast in een schitterende omgeving in Olmen <http://15inn.be>. Ook hier spelen natuur, schapen en schapen drijven een belangrijke rol. Zeg nu zelf: Wat is er mooier dan van je hobby je werk maken?

Hannah Koperberg

een gouwe ouwe :

Na regen ... komt de zon!

Ook je
verzekeringen
hebben een
check-up nodig!

Zakenkantoor Gutschoven

Nieuwe Markt 31 • 3900 Overpelt

011/ 66 13 12

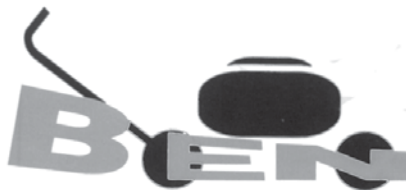
www.dvvoeverpelt.be

Opentijden: Ma, Vr, 09.00 - 11.30 en 12.30 - 16.00 • Di, Do, 09.00 - 11.30 en 12.30 - 18.00 • wo 09.00 - 12.00 R op afspraak

Raad op mensenmaat

TUINMACHINES & TOEBEHOREN

BEN MERTENS

Astridlaan 214 - 3900 Overpelt

Tel. 011 - 66 43 00

Open vanaf 19 u. - Woe. gesloten

SCHILDER- & BEHANGWERKEN

Omdat u staat
op kwaliteit!

Marc Geuens

0478 542251

Lommelsebaan 64
3940 Hechtel-Eksel

KAMPEER- EN BUITENSPORTZAAK

DEN OUTBACK

Alles voor de
Wandelaar,
Avonturier, ...

Galerij Vivaldi, LOMMEL, 011/554450

Open: van 10.00 tot 18.00 u. denoutback@scarlet.be

Zondag en Maandag gesloten.

Bezoek onze site: www.denoutback.be

LOMMEL

LIMBURG INTERNATIONAL
UW REISBURO

Stationsstraat 1 bus 1 3910 NEERPELT Tel. 011/80 39 80 fax 011/ 64 03 23
e-mail: info@li-reizen.be (Lic. A 1267)

Uw reisburo en autocarbedrijf voor:

- Alle forfaitreizen
- Groepsreizen op maat
- Eëndagsreizen op maat
- Tickets voor lijnvluchten
- Verhuur autocars tot 72 plaatsen

Vraag vrijblijvend informatie.

Tot binnenkort!!!

Autorijschool	Hendriks nv
Leopoldlaan	44
3900	Overpelt
Tel.	011 / 80 98 80
Fax	011 / 64 99 72
E-mail	info@hendriks.be

Rijschool HENDRIKS NV heeft vestigingen te

OVERPELT	Leopoldlaan 44	(011)80 98 80
BALEN	Gasthuisstraat 16/1	
EKSEL	Heerstraat 12	(011)73 10 51
HAMONT	Nieuwstraat 1	(011)44 70 65
LOMMEL	Molsekiezel 66	(011)54 53 91
BALEN	Vaartstraat 72	(014)81 24 23
MEERHOUT	P. v. Haechtpl. 7	(014)30 86 93
NEERPELT	Heerstraat 43	(011)64 13 39

Rijschool HENDRIKS NV heeft een speciaal erkende vestiging in het MPI St.-Elisabeth te Wijchmaal.

PRIKBORD UIT TE KNIPPEN

ACTIVITEITEN Vierde trimester 2012 NATUURPUNT NOORD-LIMBURG

Zondag 7 oktober 2012:

- A. Vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan het reservaat De Veewei te Eksel van 9 uur tot 12 uur
- B. Geleide wandeling in de Vloeiweiden te Lommel-Kolonie om 13.45 uur aan het WateringHUIS en om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat.

Donderdag 11 oktober 2012: Vogelbuurten om 20.00 uur in het WateringHUIS, Oude Maai 80 Lommel-Kolonie

Zondag 14 oktober 2012:

- A. Vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan het reservaat De Veewei te Eksel van 9 uur tot 12 uur.
- B. WEEK VAN HET BOS (Nationale activiteit): Natuurwandeling in ons "Dendrologische Wielewaalpark Den TIP" te Lommel-Kerkhoven om 14 uur aan Den Tip te Lommel-Kolonie, Kanaalstraat.

Zondag 21 oktober 2012:

- A. Vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk aan het reservaat De Veewei te Eksel. van 9 uur tot 12 uur
- B. Seizoenswandeling in ons reservaat Het Plat te Overpelt om 14.00 uur aan de Schapenstal aan het einde van de Palisstraat.

Zondag 28 oktober 2012:

- A. Herfstuistap naar de Oostkantons, omgeving van Butchenbach.
Onkosten: 15 euro; beneden 20 jaar en JNM-leden: 10 euro; maximum: 40 euro per gezin.
De deelnemers geven naam en opstapplaats door aan Marc Geuens, liefst bij voorrang per email: marcgeuens1@telenet.be; per GSM 0478 542251 na 18 uur.

Vertrek van de autocar: In Lommel stationstraat Q8-station: 7.00 uur; Lutlommel, Shaft: 7.05 uur; Lutlommel Barrier: 7.10 uur; Neerpelt ter hoogte van parking Aldi: 7.20 uur; Overpelt Gemeentehuis: 7.25 uur; Lindelhoeven, pastorie: 7.30 uur; Eksel parking "SPAR" (Overpelterbaan): 7.35 uur; Hechtel kruispunt: 7.40 uur

- B. Laatste vogeltrekwaarneming en ornithologisch ringwerk voor dit jaar aan het reservaat De Veewei te Eksel van 9 uur tot 12 uur.

Zondag 4 november 2012: Geleide wandeling in de Vloeiweiden te Lommel-Kolonie om 13.45 uur aan het WateringHUIS en om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat.

Donderdag 8 november 2012: Vogelbuurten om 20.00 uur in het WateringHUIS, Oude Maai 80 Lommel-Kolonie

Zaterdag 10 november 2012: Beheerswerken in het reservaat Kattenbosserheide te Lommel om 9 uur aan de parking Gelderhorsten tot 12 uur

Zaterdag 17 november 2012:

Digi-avond door Pieter Cox om 20 uur in ontmoetingscentrum Palethe te Overpelt, Jeugdlaan 2, Projectiezaal.

Zondag 2 december 2012:

Geleide wandeling in de Vloeiweiden te Lommel-Kolonie
Om 13.45 uur aan het WateringHUIS en om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat.

Donderdag 13 december 2012: Vogelbuurten om 20.00 uur in het WateringHUIS, Oude Maai 80 Lommel-Kolonie

Zaterdag 15 december 2012:

Dia-presentatie: De Wurft en Koemook, Postel door Yves Lesseliers om 20 uur in Ontmoetingscentrum Palethe te Overpelt, Jeugdlaan 2, Expressielokaal.

Zaterdag 29 december 2012:

Beheerswerken in en om het WateringHUIS te Lommel-Kolonie. van 9 tot 12 uur.

Zondag 6 januari 2013:

Geleide wandeling in de Vloeiweiden te Lommel-Kolonie
Om 13.45 uur aan het WateringHUIS en om 14 uur aan het einde van de Koloniestraat

Maandag 7 januari 2013:

Verzendingsklaar maken van Zonnedaaw ten huize van Paul en Josée Verheyen-Vandeweyer, Kleinmolenstraat 8 te Neerpelt om 20.00 uur.

AANKONDIGINGEN: GEBORTEKAARTJES * DOOPSUIKER *
UITNODIGINGEN: HUWELIJKEN * GOUDEN BRUILOFTEN *
WIJ MAKEN ONTWERPEN VOOR ALLES WAT U TE VIERN HEEFT

**Ontwerpen die bij u passen!
Voor alle gelegenheden**

star
design

* 0493-449076 *

...laat uw aankondigingen schitteren!

SOOGEN IVO PARKETVLOEREN

Winnerstraat 76 3941 EKSEL

Openingsuren: zaterdag van 10 uur tot 17 uur
woensdag van 14 uur tot 18 uur

e-mail: ivo.soogen@skynet.be

www.soogen.be

GSM 0475/76 07 82

0495/57 23 34

Uit sympathie

Overpelt

Tel.: 011.80.90.30

011.80.01.40

PLOEN

OPTIEK, CONTACTLENS - EN GEHOORCENTRUM

DORPSSTRAAT 44 • 3900 OVERPELT • TEL 011 64 13 78

Foto Rooijmans

De verrekijker specialist
voor Nederland en België

met een assortiment van meer dan 170 verschillende verrekijkers en observatietelelescopen. Wij verkopen de topmerken: Leica, Swarovski en Zeiss.

Daarnaast zijn wij dealer van o.a. Bynolyt, Swift, Minolta, Nikon, Canon, Kowa, Minox, Steiner, etc...

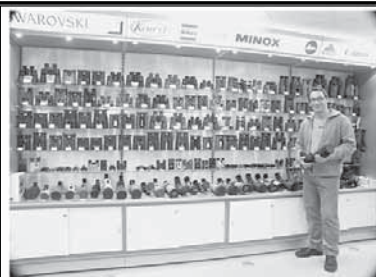

Foto Rooijmans

Markt 10 - 6021 CD - Budel

0495-494890

www.fotorooijmans.nl

h.rooijmans1@chello.nl

onze openingstijden:
maandag t/m donderdag
9.00-12.30 en 13.30-18.00

vrijdag
9.00-12.30 en 13.30-20.00

zaterdag
9.00-17.00

de 3 Zwaentjes

In de oudste taverne van Peer
lekker eten en gezellig drinken
binnen of in onze sfeervolle zomertuin

Steenweg op Wijchmaal 3 - 3990 Peer

Tel.: 011/63 20 05

Thijs bouw n.v.

Hamonterweg 84 3910 Neerpelt

Zaakvoerder: PAUL THIJS Tel.: (011)64 14 78 Fax (011)64 83 64

KWANTEN BOUWMATERIALEN

Bouw Punt Kwanten OVERPELT

GEVELSTENEN
DAKPANNEN
KLINKERS
MIX BETON
ISOLATIE
DAKRAMEN
MARMER
ARDUIN
GRANIT
ZAND & GRIND

44 Stulfzandstr (Industriepark) 3900-Overpelt

Tel.: 011 64 44 72

Fax: 011 66 13 09

E-mail: info@kwanten.com

URL: http://www.kwanten.com

VERHEYEN^{NV}

Garage - Tweedehandswagens

Lutlommel 147, 3920 Lommel

Tel.: 011/54 05 20

GSM 0475/24 98 62

DECKERS

PERMANENTE INTERIEUR-BEURS

Sellekaertsstraat 13 3900 Overpelt

Tel. 011/64.16.02 Fax. 011/66.30.45

e-mail: info@deckers.be

www.deckers.be

TAPIJTEN VAST TAPIJT VINYLvloeren LAMINAAT/PARKET TRAPLOPERS ENZ...

Frank Swinnen
BROOD BANKET

Uw feesttaart = onze specialiteit

LUTLOMMEL 10 LOMMEL Tel.: (011)54 40 28

Woensdag gesloten

Kerkstraat 24, 3990 PEER

Tel./Fax 011/63.39.54

SAMSONITE : REISBENODIGDHEDEN VAN DE BESTE KWALITEIT
DIDDL - O'NEILL - KIPLING - HEDGREN - BUREAUARTIKELN

COPY CENTER BIEMANS B.V.B.A.

Vreyshorring 70 - 3920 Lommel

Tel. 011- 54 37 42 Fax 011- 55 54 39

info@biemans.be - www.biemans.be

KWALITEIT EN SERVICE

DIGITALE FULL COLOR & Z/W PRINTSERVICE

DIGITALE FOTOKOPIEEN A4/A3

PLANKOPIEEN, KLEURENKOPIEEN

SCHOOL EN KANTOORBENODIGDHEDEN

INBINDEN, PLASTIFICEREN, STEMPELS

GRAVEREN, PAPIERWAREN, WENSKAARTEN

FAXSERVICE

Schilderwerken Gielkens Raf

SCHILDER- EN BEHANGWERKEN

5 Generaties vakmanschap

REYENSTRAAT 5
3900 OVERPELT

011/66-46-13

RAFGIELKENS@HOTMAIL.COM

Jan Leroy bezit een interessant oud boekje met de eenvoudige maar duidelijke titel "Vogels". Het is uitgegeven bij Callewaert-De Meulenaere voor Davidsfonds in 1906 en de auteur is E.H.J. Iserbyt. Jan selecteert telkens voor Zonnedaauw een boeiende tekst uit dit boekje.

In vorige uitgaven was het onderwerp:

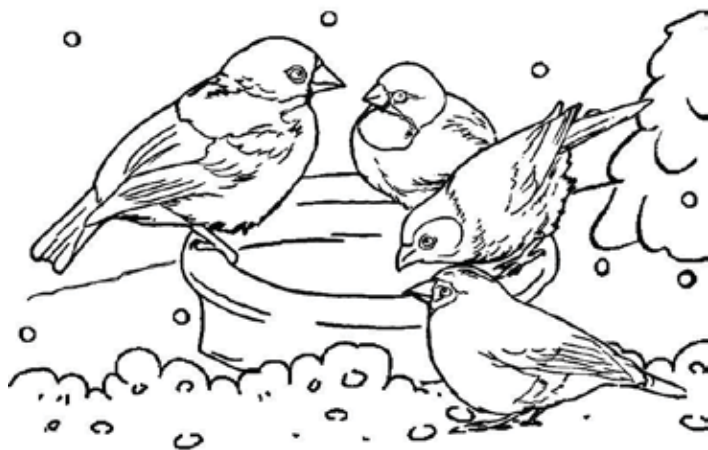
- "Stand-, trek- en zwerfvogels".
- "Nestbouw".
- "Nuttige en schadelijke vogels."

In deze Zonnedaauw:

- *Vogels bij koude voederen*

De teksten worden in de oorspronkelijke oude spelling weergegeven.

Vogels bij koude voederen

Laten wij tot de echte, de gevederde vogels terugkeeren. Eerst een woord over hun veder- of pluimkleed. Enkele vogelsoorten, op 't neerhof gekweekt, worden met zorg behandeld en gehuisvest; talrijke sukkelaars kriepen en piepen in eene enge kooi en betreuren hunne verlorene vrijheid; maar de miljoenen vogels, die vrij en los over de wijde wereld vliegen, hebben dikwijls geen ander dak dan den blooten hemel en zijn aan 't waaïen van alle winden, aan 't zuur en zoet van alle weder blootgesteld. Ze moeten voor de domste niet gehouden worden, de vogels, die vluchten voor de vlage en bij 't naderen van 't kwade jaargetijde naar betere oorden vertrekken, waar de blijde zonne lachten laait. Nochtans beminnen wij 't moedige volkje, dat ondanks sneeuw en koude onze gewesten niet verlaat en over de doode natuur toch een weinig leven spreidt. Meer dan eens misschien hebt ge, bij 't snerpen van den Noorderwind, medelijden gevoeld met een schamel meesje of koninkje, dat voor 't bevrozene venster-raam zijn nood kwam klagen of doolde over 't ingesneeuwde veld.

Wat moet dit arm vogeltje toch lijden. Zal 't niet van koude vergaan? Wees gerust. Menig vogeltje 't is waar, sterft: des winters; toch is 't niet van koude, maar wel van honger, en wilt ge 't beestje ter hulp komen, werp hem een weinig voedsel toe om zijn ijdel en hongerlijdend maagje te vullen. Deze die 't grashalmpje doet wassen, heeft ook voor 't minste zijner vogeltjes

gezorgd; Hij gaf hun een dik en dicht gesloten mantelke, dat beter tegen de koude bevrijdt dan de zwaarste overjassen, al waren ze uit berenvel gesneden. Niets houdt zoo warm als pluimen, die zeer slechte warmte geleiders zijn; de stoffen, die de warmte niet doorlaten, snijden ook de koude af, zoodat het pluimkleed der vogels de uitwendige winterkoude buitenhoudt en 't uitstralen der inwendige lichaamswarmte belet; het is dus voldoende, die inwendige warmte te onderhouden, en daartoe is voor de vogels, evenals voor andere warmbloedige dieren, voedsel van doen; want voedsel is voor de maag en gansch het lichaam, wat brandhout voor den oven is. Het zal gewis niet zonder belang zijn eenige wetenswaardigheden nopens 't verteringsstelsel en de voedingswijze der vogels aan te stippen. Het vogelvoedsel verschilt volgens de vogelsoorten: 't bestaat uit graan en zaden, fruit en groenten, kerfdieren en wormen, vleesch, visch en waterge-dierte. Om regelmatig en volledig te kunnen verteren, moet het voedsel eerst goed gebroken en geknabbeld zijn: fijn geknabbeld is half verteerd; dit is bijzonderlijk waar voor alle harde brokken, als graan. Maar bij de vogels valt aan geene knabbeling te denken, aangezien de knabbeltuigen, de tanden, ontbreken; niet dat de vogels te allen tijde tandeloos geweest zijn: over oude, zeer oude tijden, lang nog voordat vader Adam zijn hoofd op de wereld stak, bestonden er vogels, die met tanden gewapend waren, reusachtige vogels, een soort van gevleugelde hagedissen en krokodillen. Ten bewijze, de geraamten van zulke gedrochten, zooals de Archceopterie, de Pterodactylis en de Hesperornis, die in oude grondlagen ontdekt wierden. Tegenwoordig toch hebben de vogels geene tanden meer; gij ziet het: niet alle veranderingen zijn verbeteringen. Ze zijn dus genoodzaakt, ieder stuk op te nemen zooals het hun, onder den bek komt; nauwelijks kunnen ze, als 't nood doet, met bek en klauw, wat smaldeelen, om niet grooter in te slikken dan 't keelgat wijd is. Maar, wordt het voedsel bij gebrek aan tanden niet geknabbeld in den bek, 't wordt binnen in 't lichaam fijn gemalen, dank aan eene bijzondere schikking der verteringsorganen. Immers, de, ingezwolgen spijsen, in plaats dat ze rechtstreeks door de zwelgbuis in de maag binnenschuiven, blijven eerst een, tijd in een uittrekbaren

krop haperen. Sommige vogels, zooals de duiven, zijn dubbel gekropt. De spijsen komen geweekt en verslapt uit die tusschenstatie en slieren verder tot in de kliermaag, alzoo genaamd omdat de binnen wand met ontelbare kliertjes bekleed is, die 't verterend maagsap laten uitlekken. Bij gewone dieren vloeien de spijsen van uit de kliermaag in de darmen, waar, door de werking van gal, darmzuur en andere vochten, de verteking voltrokken wordt zoodat de onverteerbare stoffen van de verteerbare, het gruis van de bloem, afgescheiden worden. Maar bij de vogels is 't anders gelegen. Niettegenstaande de dubbele werking in krop en kliermaag, blijven vele stoffen, voornamelijk de harde granen, onvolledig verdeeld: de vergruizing wordt voortgezet in eene tweede maag, spiermaag genaamd, om reden van hare dik- en kloekgespiede wanden. Door de regelmaafge samentrekkingen van die maag, ontstaat eene felle wrijving, waardoor het binnenvloeiend

voedsel ten gruze verfijnd wordt. Er dient opgemerkt te worden, dat die spiermaag langs binnen hoornachtig en hobbelig is, 't geen de wrijving nog versterkt; daarbij, als ware die pletmolen nog; onvoldoende," worden er door den vogel talrijke steentjes en keitjes opgeslokt, die in de spiermaag terecht komen en, door de persing der spijsen tusschen hard en onzacht, tot de vertering medehelpen. Eerst van uit de spiermaag geraken de stoffen, ter volledige vertering in de darmen, die bij de vogelen betrekkelijk kort zijn. Maag en darmen hebben het zeer druk bij de vogels, die een gedurigen en onverzadelijken eetlust hebben; weet ge dat sommige vogels iederen dag een gewicht voedsel nemen, grooter dan hun eigen gewicht is? Maar als men nagaat, hoe rusteloos de vogel beweegt en rondvliegt van den vroegen morgen tot den laten avond, zal 't niemand verwonderen, dat zijne maag buitengewoon goed trekt.

Familienieuws

- Op 21 juni 2012 is Alice Vandenberk, echtgenote van Frans Dingenen en moeder van Nancy en Johan, in de leeftijd van 68 jaar overleden. Alice was vaste bezoeker aan het WateringHUIS. Alice en Frans, kinderen en kleinkinderen, nauw betrokken bij de werking van onze afdeling, namen heel regelmatig deel aan onze natuuruitstappen en reizen. En we vergeten niet hun betrokkenheid en medewerking tijdens de hooiwerkzaamheden in de Vloeiweiden. Spijtig genoeg moest Alice de laatste tuinenreis naar Engeland in juni dit jaar afzeggen omwille van de ingrijpende ziekte. We leven erg mee met Frans, de kinderen en kleinkinderen bij het verlies en gemis van hun lieve echtgenote moeder en oma.
- We houden eraan Theo Renckens en Catho Poelmans van harte te feliciteren met hun gouden bruiloft. Beiden zijn zeer actief binnen onze Natuurpunt-afdeling. Theo is conservator en natuurgids van het natuurreserveaat "t Plat" te Overpelt. Zij zijn beiden vaste klanten aan het WateringHUIS. Catho is steeds helpende hand voor Paula bij feestelijkheden en andere activiteiten. We wensen hun nog vele gelukkige jaren in gezondheid samen met hun kinderen en kleinkinderen.

Gedicht van Rob Van Mierlo, gewezen dorpsdichter van Overpelt.

De honden huilen in het Hobos.
Ruiken ze het verleden?
Horen zij de geschiedenis?

Ze huilen en ruiken en horen.
Een lied dat ik niet hoor.
Een geur die ik niet ruik.
Een verhaal dat ik niet ken.

Tussen de bomen: koeien.
Hun staart veegt
de vliegen en de geesten weg
die ik vermoed in een lichtstraal
die boosaardig en o zo recht
het kromme bos doorboort.

Het licht straalt recht.
De honden huilen.
De koeien grazen onverstoorde.
Ik wandel blind en doof
waar ooit de drossaard liep.

colofon

NATUURPUNT NOORD-LIMBURG

DOELSTELLINGEN:

- Stimuleren tot natuurbeleving en natuurstudie door vorming en natuur- en milieu-educatie (natuurofstappen, voordrachten, dia-voorstellingen, cursussen, natuurritten, onderzoek en inventarisatie van dier- en plantensoorten).
- Aandacht voor landschapszorg en milieubeleid.
- Actieve inzet voor natuurbehoud door het beheren, aankopen en uitbouwen van natuurreservaten in Noord-Limburg:
 - de Vloeiweiden in de Watering in Lommel-Kolonie,
 - de Lommelse heidegebieden: de Riebos, de Blekerheide, de Heuvelse heide en de Kattenbosserheide,
 - dendrologisch Wielewaalpark "Den Tip" in Lommel-Kerkhoven,
 - het Plat in Overpelt
 - de Dommelvallei in Hechtel-Eksel, Peer en Overpelt
 - de Veewei in Hechtel-Eksel.

LIDMAATSCHAP NATUURPUNT:

24 euro per gezin per kalenderjaar.

Je kan je lidgeld betalen hetzij via domiciliëring, hetzij via jaarlijkse overschrijving.

Domiciliëring: Elk jaar wordt je lidgeld automatisch afgehouden van je rekening. Indien je dit wenst en nog niet gebeurd is, dan kan je op twee manieren een domiciliëring aanvragen: via de website of via de telefoon of e-mail.

Via de website

Je bent al geregistreerd op de Natuurpuntwebsite
Log in en vul het online formulier in. Print het formulier uit en zet er met balpen een handtekening onder. Stuur het vervolgens naar Natuurpunt – ledenadministratie, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen. De inning van je lidgeld volgt dan automatisch. Een overschrijving is dus niet meer nodig!

Je bent nog niet geregistreerd op de website

Je kan op de website een pdf-formulier downloaden of je kan van de gelegenheid gebruik maken om je te registreren op 'Mijn Natuurpunt' en het online formulier in te vullen. Print het formulier uit en zet er met balpen een handtekening onder. Stuur het vervolgens naar Natuurpunt – ledenadministratie, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen.

De inning van je lidgeld volgt dan automatisch. Een overschrijving is dus niet meer nodig

Via de telefoon of e-mail

Bel naar 015-29 72 20 of mail naar info@natuurpunt.be. Zeg dat je lid wil worden via domiciliëring en geef je naam en adres door. Je ontvangt dan een foldertje met een domiciliëringformulier.

Overschrijving

Ben je tegen domiciliëring, dan kan je jaarlijks een overschrijving doen.

Schrijf 24 euro over op rekening 230-0044233-21 van Natuurpunt, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen, met vermelding "lidgeld Natuurpunt Noord-Limburg". (IBAN: BE17 2300 0442 3321, BIC: GEBABEBB). U ontvangt per jaar vier keer het nationaal tijdschrift "NATUUR.BLAD" en daarenboven vier keer ons afdelings-

blad "ZONNEDAUW".

ABONNEMENTEN tijdschriften:

Als lid van Natuurpunt Noord-Limburg ontvangt u per jaar vier keer het nationaal tijdschrift "NATUUR.BLAD" en daarenboven vier keer ons afdelingsblad "ZONNEDAUW".

Ieder lid van NATUURPUNT kan zich **facultatief** abonneren op:

- "NATUUR.FOCUS", het natuurhistorisch tijdschrift dat vier keer per jaar verschijnt voor 8,5 euro,
- "NATUUR.ORIOLUS", het vogeltijdschrift voor Vlaanderen dat ook vier keer per jaar verschijnt voor 8,5 euro.

Wie zich abonneert op NATUUR.FOCUS en ook op NATUUR.ORIOLUS betaalt 14,5 euro (in plaats van 2 x 8,5 euro).

ZONNEDAUW:

Dit is het driemaandelijks contactblad uitgegeven door NATUURPUNT Afdeling Noord-Limburg (Lommel en Overpelt).

Leden van andere afdelingen, die tevens ons ledenblad "ZONNEDAUW" wensen te ontvangen, betalen 7,5 euro, over te schrijven op rek. nr.: 456-1122981-39 (IBAN: BE13 4561 1229 8139) t.n.v. Natuurpunt Noord-Limburg.

Redactie:

Paul Verheyen, Kleinmolenstraat 8, 3910 Neerpelt
tel.: 011 640222 e-mail: pool.verheyen@skynet.be
Hanne Maes
Ann Geypen.

Lay-out: st*rdesign

Drukker: copycenter Biemans, Lommel

Met dank: Aan iedereen die deze uitgave van ZONNEDAUW tot stand heeft helpen komen. Natuurpunt Noord-Limburg dankt tevens allen die met hun financiële bijdrage in ruil voor publiciteit de uitgave van ons ledenblad ZONNEDAUW ondersteunen.

Oplage 610 ex.

foto Jos Winters

België - Belgique
P.B.
3900 OVERPELT
12/2678

P808288

Natuurpunt, Vereniging voor natuur en landschap in Vlaanderen

Ledenadministratie: Leon Plessers - Pater Vanduffelstraat 5 bus 2 - 3900 Overpelt - 0472883814
V.U. Paul Verheyen - Kleinmolenstraat 8 - 3910 Neerpelt - 011640222

BESTEMMELING:

